

För livets skull

NUMMER 1 VÅREN 2015

En tidning från Svenska kyrkan i Skara

Att vara konfirmand

STANNA UPP MED RETREAT
BIBELÄVENTYR PÅ SCHEMAT
LÄS BIBELN TILLSAMMANS

Svenska kyrkan
SKARA

För livets skull

är församlingstidning för Svenska kyrkan i Skara. Den delas ut till alla hushåll i Skara, Ardala, Axvalls, Varnhems och Eggby-Öglunda församlingar fyra gånger per år.

Redaktion i detta nummer:

Anna Theander, Sören Eklund, Magnus Gunnarsson, Helena Långström Schön, Markus Hagberg, Per Larsson, Judith Fagrell, Marina Larsson, Britt Aldén, Britt-Marie Hjertén, Eva Johansson.

På omslaget:

Matilda Alexandersson, Alva Emanuelsson, Viktor Adolfsson och Teodor Gustavsson är fyra av årets konfirmander.

Foto: Anna Theander

Redaktör & grafisk form:

Anna Theander
anna.theander@svenskakyrkan.se

Ansvarig utgivare:

Carl Sjögren
carl.sjogren@svenskakyrkan.se

Tryck:

LH-Tryck, Ulricehamn 2015

Testa fasta!

En enda gång i mitt liv har jag fastat alldeles frivilligt. Jag har aldrig längtat så mycket efter mat som då eller känslan av att tugga något mellan mina tänder! Min dagliga lektyr var recept på allt möjligt gott - en mycket plägsam läsning.

Den kristna fastan är rätt försynt. Den märks inte lika mycket i media, på skolor och arbetsplatser som den muslimska fastemånaden, kanske just därför att kristna inte enbart fastar genom att låta bli att äta. Det betyder inte att fastan är meningslös, snarare är den en utmaning och en övning att under en begränsad tid leva enklare med eftertanke. För någon handlar det om att inte bli sittande i soffan och slötitta på dator eller TV. Tiden som blir över kan då användas till något som inte blivit av, kanske att hälsa på någon som längtar efter besök. Somliga väljer att avstå från alkohol, rött kött eller choklad. Det där goda vi så lätt köper oss berättar om det livets goda som många saknar. Pengarna som då blir över kan gå till en hjälpinsats någonstans i världen.

Med fastan kan vi också upptäcka "mellanrummen" i våra liv som vi annars fyller med aktiviteter eller sådant vi tycker att vi behöver unna oss. Tillåter vi oss att stanna där i eftertanke kan vi lägga märke till vår livsstil, våra prioriteringar och vad vi gör med våra viktiga relationer. Där i mellanrummen kan vi t o m upptäcka vår djupaste längtan. Som kristna tror vi att den längtan har med Gud att göra, att han rakt igenom livet drar oss närmare sig – om vi vågar och vill säga ja förstås. Under fastan får vi chans att frigöra tid också för den relationen i bön, i andlig läsning, i tystnad. Det kan vi göra i hemmets lugna vrå men också i kyrkan. Varför inte pröva torsdagskvällar i domkyrkan och göra dem till ett sådant mellanrum i ditt liv? Kyrkan är öppen för dig!

Ja, varför inte testa fasta?

BRITT-MARIE HJERTÉN, PRÄST I SKARA DOMKYRKOFÖRSAMLING

Att läsa tillsammans

Bibelstudier, bokcirkel eller meditativ läsning?

I pastoratet finns olika möjligheter att läsa tillsammans med andra - och reflektera på egen hand eller diskutera det man läst.

Bibeln morgon och kväll

I S:ta Annagården, Ardala finns olika tillfällen till bibelstudier. Vissa onsdagar är det bibelfrukost med temat från den aktuella söndagen i kyrkoåret. Och en torsdag i månaden inbjuds till bibelkväll, i vår på temat *Kvinnor i Bibeln*.

TORS DAG 19 FEBRUARI 18.30

Bibelkväll, Kvinnor i Bibeln:
Rakel och Lea

ONSDAG 11 MARS 9.00

Bibelfrukost, Midfastosöndagen

TORS DAG 12 MARS 18.30

Bibelkväll, Kvinnor i Bibeln: Rut
och Noomi

ONSDAG 1 APRIL 9.00

Bibelfrukost, Skärtorsdagen

TORS DAG 16 APRIL 18.30

Bibelkväll, Kvinnor i Bibeln:
Elisabet och Maria

ONSDAG 6 MAJ 9.00

Bibelfrukost, Bönsöndagen

TORS DAG 21 MAJ 18.30

Bibelkväll, Kvinnor i Bibeln: Maria från Magdala

Mer info: Judith Fagrell tfn 0511-265 61.

Guide till Efesierbrevet

I januari startade en ny studiegrupp, där man enligt materialet *En guide till Efesierbrevet* studerar denna bibelbok tillsammans. Inför varje träff läses ett par kapitel i studieguiden och sedan möts man till fika, bibelsamtal och bön. Kvällarna hålls omväxlande i Axvalls församlingshem och Allianskyrkan i Varnhem.
Mer info: Per-Erik Aronsson, tfn 0511-265 71.

Fem kvart med Bibeln

Ett samtal om kommande söndags texter! Vårens träffar sker i Nikolaigården 24 februari och 24 mars 18.00-19.15.

Mer info: Carl Sjögren, tfn 0511-265 01.

Bok & Samtal

I Bok & samtal samlas man till fika och samtal om det stycke som lästs inför kvällen. Vårens träffar i S:ta Annagården är 16 februari 9 mars, 30 mars och 20 april. Vårens bok är *Om godhet och varför den gör all skillnad i världen* av Desmond Tutu och Mpho Tutu.
Mer info: Ingela Tidqvist Karlén, tfn 0511-265 20.

Låt texten tala!

Låt bibelberättelsen tala i ditt liv genom meditativ läsning och egen reflektion. Jämna veckor 19.15 och en dryg timme är du välkommen till kryptan i domkyrkan (efter torsdagsmässan). Man behöver inte anmäla sig och inte heller delta varje gång - du kommer den eller de gånger som du har möjlighet! Ledare är Ingrid Melander eller Britt-Marie Hjertén.

Mer info: Britt-Marie, tfn 0511-26510, brittmari.e.hjerten@svenskakyrkan.se

Biskopens herdabrev och Jesusbrev

I Skara finns en bibelsamtalsgrupp om biskopens Jesusbrev och en grupp med samtal om biskopens herdabrev *Resan* varannan onsdag. Träffarna startade 28 januari (udda veckor alltså). Välkommen till Nikolaigården. Drop-in-fika från 18.30. Start 19.00 och slut 20.45.

Mer info: Per Larsson, 0511-265 09, per.larsson@svenskakyrkan.se

För Ingrid är retreaten en möjlighet att då och då tillåta sig att stanna upp.

Ingrid har deltagit i retreatar i flera år, både på hemmaplan och längre bort, både endagsretreater och sådana som varat i flera dagar. Ibland har det varit ”temaretreater” med något speciellt inslag, med till exempel pilgrimsvandring eller yoga – men gemensamt för dem alla är att de är kristna.

- Jag märker att många människor blir nyfikna och intresserade och kanske skulle vilja prova själva, men också att man känner en osäkerhet inför kyrkan och säger ”Fast jag vill inte ha det där kristna”, säger hon men påpekar också att man deltar i det man vill, helt enkelt.

- Jag upplever det som att man erbjuds ett program, att det är väldigt tydligt att det finns fasta punkter. Men framförallt att det skänker en sådan vila. Man behöver inte göra någonting. Det finns människor där som

Tillåt dig att stanna upp

Retreat handlar om att stanna upp, att erbjudas det man behöver och att få vila.

För Ingrid Melander är det en fantastisk möjlighet, en chans hon gärna tar en gång om året.

- Det är så fint att bara få vara. Att inte behöva göra.

Och det ger också en balans så att man lättare kan sortera bland alla ”måsten” därhemma, säger hon.

liksom tar hand om allt det praktiska. Man får maten serverad, man kan läsa om man vill, sova middag, gå ut och gå, sitta vid brasan...

HUR GÅR DET DÅ TILL? Hur ser en retreatdag ut? Ja, givetvis är det olika beroende på vart man åker men en retreat som sträcker sig över några dagar börjar vanligen med en samling, där man kanske växlar några ord med andra deltagare, äter middag tillsammans och där också programmet för dagarna går igenom.

- Och då får man prata! Man måste inte vara tyst så fort man kommer dit, säger Ingrid med ett leende.

Efter den första måltiden och aftonbönen går man vanligen sedan in i tystnad. Har man frågor kan man diskret ställa dem till personalen.

- Att äta i tystnad är underbart. Man

får ju det man behöver. Och man måste inte vara social eller bekymra sig om ifall bordsgrannen har fått vatten. Man behöver liksom inte bära formen, man kan verkligen bara vara. Det är det som är det stora, tycker jag.

Ingrid uppskattar närheten till naturen, att kunna gå en stilla promenad, ta in stillheten, närma sig sin kristna tro och fördjupa den.

- Det ges ju tillfälle till exempelvis bibelmeditationer och tideböner, där man ber tillsammans på fasta tider några gånger per dag, vanligen genom att bland annat växelläsa en bibeltext. Det är en urgammal form av bön och läsning som jag uppskattar. Man behöver inte ens förstå det man läser, man kanske kan ta ett enda ord och fundera över det, säger hon.

Att vara tyst i flera dagar är vanligen inte så svårt som man kanske skulle

Retreat

betyder "att dra sig tillbaka" och innebär att man lämnar vardagen för en eller flera dagar för att vara ensam med sig själv - och med Gud. Det finns flera retreatgårdar runt om i Sverige, men retreatar anordnas ofta också i församlingsregi. I Skara pastorat finns två tillfällen till retreatdagar i vår.

Retreatdag i Axvall i februari

Lördagen den 28 februari 9.00-18.00 inbjuds till retreatdag i Axvalls församlingshem. Dagen börjar med frukost och introduktion. Sedan finns möjlighet till promenad, läsning, andakt, mässa och enskilt samtal för den som vill. Välkommen att dra dig tillbaka för en dag i tystnad och stillhet som ger dig utrymme för bön, meditation, vila och eftertanke och som kan hjälpa dig att fördjupa din tro och tillit.

Kostnad: 100 kronor inkl. frukost, lunch och fika.

Anmälan görs till Britt-Marie Hjertén senast 24 februari:

Tfn 0511-265 10, epost britt-marie.hjerten@svenskakyrkan.se

Uppge namn, adress, e-post och telefonnummer samt eventuella allergier.

Stilla dag i Ardala i mars

Lördagen den 21 mars anordnas en stilla dag i S:ta Annagården. En möjlighet att få söka Guds röst - under en fantastisk tid i kyrkoåret: fastetiden. Dagen börjar 9.00 med frukost och avslutas 15.00. En andakt på förmiddagen inleder tystnaden. Under dagen finns möjlighet till bibelmeditationer, läsning, vila, skaparverkstad, kort vandring och andakt med Frälsarkransen.

Kostnad: 100 kronor inkl frukost och lunch. Anmälan görs senast 16 mars till Ingela Tidqvist Karlén, 0511-265 20, ingela.karlen@svenskakyrkan.se eller Judith Fagrell, 0511-265 61, judith.fagrell@svenskakyrkan.se

Glöm inte att ange eventuella allergier.

kunna tro. Däremot, menar Ingrid, är det kanske inte alldeles enkelt av andra skäl.

- Man måste verkligen släppa kontrollen, låta mobiltelefonen vara i några dagar och när man är ensam med sig själv på det viset kan saker komma ikapp. Kanske kan man möta sin egen tomhet och otillräcklighet och det kan säkert vara tufft, men samtidigt ger det vila. Det är väldigt speciellt att bara få ta emot. Dessutom erbjuds enskilda samtal, som man verkligen ska ta chansen till om man känner att man vill prata om något som man funderar på.

Som van retreatdeltagare vet Ingrid att det alltid finns andra människor på plats som är där just för att ta hand om deltagarna, som visar en till rummet när man anländer, ser till att maten dukas fram på bordet, som

smyger omkring och tänder ljus eller ser till att brasan brinner. Hon vet hur mycket det betyder och därför har hon själv ibland varit med just för att hjälpa till vid retreatar.

- Det känns fint att få ge tillbaka, att låta andra människor få möjlighet att ta emot den omsorgen, säger hon.

På frågan om hon tror att behovet av retreatar är större idag när vi har "så mycket att göra" svarar hon att hon egentligen inte tror att vi har mer att göra nuförtiden.

- Människor har ju alltid arbetat, alltid haft mycket att göra. Men den stora skillnaden tror jag är att allting är så snuttifierat idag. Vi ska helst göra två, tre olika saker samtidigt och det är enormt stressande. Jag tror att det finns en stor efterfrågan på tystnad och stillhet, men att människor inte alltid vet var man kan hitta den.

Ingrid Melander tycker att textilkonstverket i Nikolaigården beskriver retreaten så bra; som en möjlighet att få nära sig tron, att ana en närvaro av Jesus.

TEXT OCH FOTO: ANNA THEANDER

Nyfikenhet och kompisar lockar unga till konfirmation

Rekordmånga väljer att konfirmera sig i Axvalls, Eggby-Öglundas och Varnhems församlingar i vår. En helg i månaden samlas 35 ungdomar för att lära sig mer om Jesus, Bibeln, livet och om vad det innebär att vara kristen.

Att få fundera över livsfrågor är förstås en viktig del av konfirmationstiden. Men det handlar också om att träffa kompisar och åka på läger.

Det är fredagkväll i Varnhem. Mörkret har sänkt sig och den ena bilen efter den andra kör fram till Varnhemsgårdens entré för att släppa av en tonåring. Inne i församlingssalen håller Pernilla Emanuelsson, Per-Erik Aronsson och Jennifer Lidgren på att förbereda kvällen. Fika dukas upp på en vagn, notpapper läggs i ordning och högtalarna kollas. Det behövs mikrofon för att alla ska höra när så många som 35 tonåringar har anmält sig till konfirmationsundervisning. Antalet beror dels på att det är en stor kull – år 2000 var ett år då många barn föddes. Men också på att det helt enkelt är många som valt att konfirmeras i de tre församlingarna. Ungdomarna kommer från Valleområdet men också från andra församlingar. Man har möjlighet att välja konfirmationsundervisning utifrån de olika uppläggen i Skaras församlingar. När konfirmanderna tagit plats kring borden går Pernilla, som är församlingspedagog, runt med en korg för att

samla in alla mobiltelefoner.

- Jag måste säga att jag är imponerad av att ni är så duktiga på att ta med mobilen, allihop. Särskilt med tanke på att ni inte behöver dem ikväll, skojar hon och försäkrar ungdomarna om att de får tillbaks dem när det är dags att gå hem. I Varnhem är det helgundervisning som gäller. Det innebär att gruppen träffas en fredagkväll och en söndag i månaden under hela läsåret. Söndagens högmässa är förstås en del i det hela och där ska konfirmanderna medverka med olika uppgifter.

- Vem kan tänka sig att bära ljus på söndag? Och vem vill hjälpa till med kollekten? Är det någon som skulle vilja läsa en bibeltext, frågar Pernilla och antecknar vem som åtar sig att göra vad. När uppgifterna är fördelade är det dags för nästa gudstjänstförberedelse. Konfirmanderna ska hjälpa till med sången och då behöver man öva. Jennifer Lidgren som är musiker tar plats vid flygeln och går igenom sångerna, en

i taget, med hjälp av Pernilla. Efter sångövningen dukas fikavagnen fram – bevisligen ett populärt inslag under kvällen. Saft och bullar uppskattas av alla.

ATT KOMPISARNA BETYDER MYCKET är tydligt. Stämningen är på topp och det märks att de känner varandra väl.

- Det är en skön grupp, det här. Alla känner varandra. Det är ju en väldigt stor grupp och det skulle kunna vara lite negativt men tack vare att det är bra stämning så är det mest kul, säger Alva Emanuelsson och får medhåll av Matilda Alexandersson.

Hon menar att det inte är helt oväsentligt hur kompisarna resonerar när det kommer till konfirmationsbeslutet.

- Jo, man lyssnar nog lite på hur kompisarna gör. Men framförallt anmälde jag mig för att jag vill veta mer om kristendom och så. Jag tvekar lite till vad jag egentligen tror på, säger Matilda.

Nyfikenhet tycks ha varit en stor anledning till att välja konfirmationsundervisning för flera i gruppen. Viktor Adolfsson berättar att det var ett tungt vägande skäl även för honom.

- Jag kunde typ ingenting alls om kristen tro, så nu får man väl lära sig en del. Vi får en läxa inför varje gång som vi ska läsa på i boken som vi har. Så pratar vi om det sedan när vi kommer hit, berättar han.

Kompisen Teodor Gustavsson inflikar att det är bra att det finns utrymme för lite djupare funderingar.

- Man undrar ju lite vad som händer efter döden och sådana saker. Det där är jag lite nyfiken på, säger han.

Förutom diskussioner och funderingar av det djupare slaget innehåller under-

visningen förstås också förmedling av mer praktiska kunskaper.

- Vi har fått lära oss hur Bibeln är uppdelad och hur Psalmboken kom till, berättar Viktor.

EN STOR DEL AV UNDERVISNINGEN

– som de flesta konfirmander i varje årskull brukar se fram emot – är lägret som hålls någon månad innan konfirmationen. Tidigare har man åkt till Klockaretomten i Eggby, men i år är konfirmanderna alldeles för många. De får helt enkelt inte plats.

- Vi är så många så de har fått boka in oss på en kursgård som heter Sjöhaga. Det ska bli kul, säger Alva.

Efter fikat är det prästen Per-Eriks tur att ha ett undervisningspass. Han läser ett stycke ur Markusevangeliet och stannar upp ibland för att kommentera eller ta upp något till diskussion. Vad menas med sabbat? Varför gjorde Jesus så här, tror ni?

Som ett komplement till Bibeln och Psalmboken används ett kursmaterial. Det finns flera olika – här har man valt ”Kristen” av Martin Lönnebo och Stig Eklund och det är i denna bok det utdelas en läxa inför varje tillfälle.

- Det blir mer koncentrerat när ungdomarna har förberett sig och läst på lite innan, säger Pernilla som skickar ut läxan via sms till ungdomarna någon vecka innan kommande konfirmandhelg.

Att kompisarna är en viktig del av konfirmationstiden ser hon som självklart.

- Många mellanstadieklasser splittras inför högstadiet. Så det här året i åttan blir lite av en enda lång återträff. Jag tror att det betyder mycket för många.

Nyfikenhet och kompisar bidrog till att Matilda Alexandersson, Viktor Adolfsson, Alva Emanuelsson och Teodor Gustavsson valde att ägna ett läsår åt konfirmationsundervisning.

Konfirmation i Skara pastorat

Ardala: Veckoläsning i S:ta Anagården. Konfirmation i Synnerby kyrka **SÖNDAG 17 MAJ 11.00.**

Varnhem/Axvall: Helgläsning en gång i månaden. Konfirmation i Varnhems klosterkyrka **SÖNDAG 10 MAJ 11.00.**

Skara: Lägergrupp med tre veckoslutsläger, samt en träff i månaden. Konfirmation i Skara domkyrka **LÖRDAG 23 MAJ 11.00 RESP. 15.00.** Sommargrupp, som träffas under tre veckor på sommarlov, inkl ett fyradagars läger på Åh stiftsgård. Konfirmation i Skara domkyrka **LÖRDAG 4 JULI 11.00.**

Enligt Bibeln delade sig Röda havet så att Mose och hans folk kunde gå igenom.

När det är dags att läsa om Bibelns berättelser i religionskunskapen används inte någon vanlig lärobok. Istället kommer Eva och Monica från kyrkan med flera väskor fulla av rekvisita. Bibeläventyret är ett sätt att berätta om Gamla och Nya Testamentet i klassrummet.

Bibeln som äventyr

- med drama, rapmusik och trolleri

EVA JOHANSSON och Monica Spolén ägnar större delen av sin vardag åt sina arbeten som församlingspedagoger i Svenska kyrkan, Eva i Skara och Monica i Ardala. Men de har också gått en särskild utbildning som gjort dem till licensierade ”bibeläventyrare”. Det krävs nämligen för att man ska få arbeta med detta i skolan. Bibeläventyret används som pedagogisk modell över hela landet. Materialet som används är godkänt av Skolverket och det som berättas ingår i läroplanen för elever. Några gånger per termin åker

de ut till skolorna i Skara kommun för att möta eleverna i årskurs 4 och 5. Och här är det en neutral hållning som gäller:
- Vi lägger aldrig in några egna värderingar utan berättar helt enkelt om vad som står i Bibeln, som ett inslag i undervisningen. Vi får ju inte evangelisera och berätta om vår egen tro, poängterar Eva.

På KÄLLESKOLAN i Skara har man haft besök i flera år – Eva började arbeta med Bibeläventyret 2008. Men för

eleverna i klass 4 är det förstås en ny upplevelse och barnen lyssnar uppmärksamt. De har fått varsitt häfte att fylla i allteftersom den ena berättelsen efter den andra presenteras. Då och då får någon av eleverna öppna en liten bok vars innehåll symboliserar vad den aktuella berättelsen handlar om. När de första kapitlen i Gamla testamentet avhandlats berättar Monica om Josef och om hur Bibeln säger att han blev kastad i en brunn och såld som slav till Egypten. Hon lägger ett tygstycke över axeln som en mantel

Mer om Bibeläventyret

- Grundidén är att utifrån skolans läroplan presentera en del av Bibelns alla olika berättelser och ge barnen en möjlighet att förstå den bok som inte bara ligger till grund för kristendomen, utan också för det judiska folket och islam. Som sådan har den också blivit den värdegrund som präglar större delen av vår värld.
- Bibeläventyrets instruktörer är licensierade efter att ha genomgått en särskild utbildning.
- Materialet som används är godkänt av Skolverket.
- Förra året genomfördes drygt 1500 bibeläventyr runtom i Sverige.

Källa: www.bibelaventyret.se

Överst t.v: I ett litet drama frågar Potifars hustru "chans" på Josef.

Överst t.h: Rörelser och tecken för de olika berättelserna hjälper minnet.

Nederst t.v: Monica Spolén får hjälp av Hanna Billman att öppna en av de små böckerna.

Nederst t.h: Eva Johansson imponerar på barnen med ett trolleritrick där vatten plötsligt förvandlas till "blod".

och Potifars hustru dyker upp, porträtterad av Eva. Efter det lilla dramat fortsätter Monica:

- Men Bibeln berättar att det så småningom gick bra för Josef i Egypten och Faraon som styrde i landet tyckte mycket om honom.

DE BERÄTTAR OM hur Josefs släkt tog sig till Egypten, hur 400 år gick och hur Mose, han som enligt Bibeln lades i en korg i Nilen som baby och hittades av en prinsessa, sedan ska föra sitt folk tillbaka till hemlandet. Eva berättar

om vad det står om de tio plågor som drabbar Egypten och eleverna gör stora ögon när hon genom ett trolleritrick förvandlar vattnet ur skolans kran till rödfärgat "blod".

Ibland är eleverna själva med i dramatizationerna. Som när det är dags för uttåget ur Egypten. Några av barnen spelar folket som följer efter Mose, medan Monica och övriga klassen utgör havet som delar sig. I berättelsen om Mose ingår förstås också de tio budorden – fast som en modern rap med lite mer nutida formuleringar:

"Respektera föräldrar, ta tillvara det dom kan. Döda inte någon, det är helt åt skogen. Har du pojkvän eller flickvän, se till att vara trogen. Tala sanning för den dyker ändå upp nånstans" är några av ordalydelserna när en cd med rapmusik spelas och eleverna dansar. Så har några timmar gått och Eva lovar att komma tillbaka ett par dagar senare för att berätta om resten ur Bibelns första del. Men Nya testamentet, det får vänta tills i höst.

VÅRENS

musikgudstjänster och konserter

SÖNDAG 1 MARS 18.00 *Skara domkyrka*

Konsert: En trolsk upplevelse

Trollman quartet.

Sopran: Pernilla Ingvarsdotter. Oboe: Britta Holger.

Cello: Sam Bäckström. Harpa: Gloria Burt.

Musik av bland annat J S Bach, C Debussy o B Britten.

SÖNDAG 22 MARS 18.00 *Skara domkyrka*

Konsert på Marie bebådelsedag

Skara oratoriekör, stråkorkester.

A Pärt; Magnificatantifoner. A Vivaldi; Magnificat.

Ola Gjeilo; Sunrise Mass. Dirigent: Reibjörn Carlshamre

SÖNDAG 29 MARS 18.00 *Skara domkyrka*

Musik på tröskeln till stilla veckan

Lasse Hagström, orgel.

M Dupré; Symphonie Passion.

SÖNDAG 12 APRIL 18.00 *Skara domkyrka*

Brasskonsert

Uffes Blås Brass Band.

Ur programmet: Musik av Eric Ball, Dean Goffin och Johann Helmich Roman; ur Drottningholmsmusiken.

Dirigent: Emil Björklund.

SÖNDAG 19 APRIL 18.00 *Varnhems klosterkyrka*

Barockkonsert

Karlsson Barock och italienska orkestern Cordia.

Inträde.

SÖNDAG 26 APRIL 16.00 *Skara domkyrka*

Körkonsert: Våren kommer till vår fröjd

Domkyrkans Flickkör och Gosskör.

Christinae Flickkör, Christinae Boys, Alingsås.

under ledning av Åsa Nyberg och Margareta Andréasson.

SÖNDAG 10 MAJ 18.00 *Skara domkyrka*

Duke Ellington's Sacred Concerts

Domkyrkans ungdomskör, Föräldrakören.

Solist: Ulla- Carin Börjesdotter, jazztrio

Dirigent: Åsa Nyberg.

SÖNDAG 10 MAJ 18.00 *Vinköls kyrka*

Musik i vårtid

Birgittakören.

Ulla-Carin Börjesdotter och Trollman Quartet finns bland vårens gästande musikanter i Skara domkyrka.

Först tjälfritt – sedan vatten

När sätts vattnet på?

Det är en vanlig fråga bland dem som besöker kyrkogårdarna. Kyrkogårdsmästare Maria Elvmarker förklarar att vädret får avgöra – det är tjälfritt som gäller.

Många hör av sig och undrar när det blir möjligt att hämta vatten till gravarna på kyrkogårdarna. Men något

När tjäle och nattfrost gjort sitt blir det vatten i kranen.

FOTO: MARIA SVENSK

datum för detta finns inte.

- Jag förstår att man undrar och vill veta. Men det är ju så att det måste vara tjälfritt och nattfrosten måste vara över, så det hänger helt och hållet på hur vädret och temperaturen blir i vår, förklarar Maria Elvmarker.

För tidig tillgång till vatten innebär att kranarna riskerar att sprängas sönder, något man förstås vill undvika. Svårigheten att förutse hur sen eller tidig våren blir har också gjort att man valt att gå över till påskliljor i kruka.

- Många som bor långt bort vill att graven ska ha påskliljor till påsk, men går det inte att gräva så är det ju svårt, förstås. Men med påskliljor i kruka är det lättare. Skulle det vara fruset i marken går det ju att ordna fint med krukorna ändå, med lite granris omkring så att det ser bra ut.

Granris tas bort enligt avtal

Från kyrkogårdsförvaltningen förtydligas att borttagning av granris ingår på de gravar som har grundskötselavtal - det gäller således inte gravar med till exempel endast avtal om gräsputs.

Enkelt uttryckt: förvaltningen tar bort granris som dess personal har lagt ut.

Stormen Egon stökade till

Stormen "Egon" ställde till det på kyrkogårdarna. Den beskärning av träd som hade planerats fick skjutas upp. Thoralf Alexandersson och hans kollegor fick istället ägna mycket tid åt att städa upp grenar och kvistar.

Här tvättas gravstenarna i vår

I år är det Marie kyrkogård, Gamla kyrkogården, Vinköls kyrkogård och Varnhems kyrkogård som får gravstenarna tvättade.

Tvätt sker var fjärde år enligt ett rullande schema av de gravar där skötselavtal finns.

Om man inte har gravskötselavtal kan man alltid boka gravstenvävt separat. Då kostar det 270 kronor för stående sten och 185 kronor för liggande sten. Vänd dig till kyrkogårdsförvaltningen, tfn 0511-265 40.

Våren på kyrkogården

I vår planteras **7700** penséer på kyrkogårdarna i Skara pastorat.

62 påskliljor i krukor sätts på gravar lagom till påsk. Totalt finns **8800** gravar i pastoratet varav kyrkogårdsförvaltningen svarar för skötseln på **4100** av dem.

Några gånger per termin bjuds barnfamiljer in till Barnens katedral i domkyrkan. En gudstjänst anpassad helt efter barnen.

Eva Rosén är en av dem som arbetar med Barnens katedral. Hon berättar att initiativet kom från prästen Anna Thy.

- Anna hade arbetat med detta i sin tidigare församling, Sunnersberg, så vi bestämde oss för att prova något liknande, berättar Eva.

Precis som vid den ”vanliga” gudstjänsten håller man sig till en fast gudstjänstordning. Men den skiljer

sig lite från andra gudstjänster - här skapar man nämligen med sina händer varje gång. Det bjuds också på en upplevelse som ett inslag i gudstjänsten.

- Det kan vara en bibelberättelse som dramatiseras, till exempel. Och så får man alltid göra något praktiskt med händerna, något som är kopplat till temat i övrigt, fortsätter Eva.

Gudstjänsttiden är också densamma på alla ”Barnens katedral-söndagar”.

- Vi har satt tiden till klockan 16.00. Vi tror helt enkelt att det är en tid som passar bra för barnfamiljer.

Välkommen till Barnens katedral

Barnens katedral

15 MARS 16.00

3 MAJ 16.00

Familjekvällar i Nikolaigården

24 FEBRUARI 17.30

24 MARS 17.30

Kvällsmat och pyssel för
hela familjen! Välkommen!

Påskvandringar på olika sätt

Lika spännande som julvandringarna är det att få följa med de där märkliga och lite ruskiga dagarna i påsktid.

Eftersom vi har facit, vi vet att en ängel sitter vid den tomma graven nere i domkyrkans krypta, så är det lättare att göra vandringen ”upp till Jerusalem”.

I domkyrkan välkomnas Skaraskolornas elever från årskurs 2 till denna vandring veckan före stilla veckan.

Även vuxna kan göra en ”påskvandring”, men på annat vis. Varje torsdag under fastetiden dramatiserar nämligen veckans läsning ur passionshistorien vid kvällsmässan. Texten blir alltså inte läst, utan återberättad på ett personligt sätt av någon som var med då. Du kan få

möta Petrus som lovar så mycket, men sviker när det gäller. Eller Pilatus som är nyfiken på Jesus. I stilla veckans inledning, måndag till onsdag kväll, återkommer detta årets texter som är ur Johannes evangelium. Vi lyssnar till texterna och olika röster ur dem hörs ur församlingen.

Det finns många sätt att förbereda sig så att ”Kristi påsk vår påsk kan bli”. Vilket är ditt sätt?

PER LARSSON

Vad betyder den tomma graven för dig?

Fest med knytkalas efter påskdagens gudstjänst

Påskdagen är årets höjdpunkt i kyrkan – Jesus uppstod och lever! Det skall firas i Skara domkyrkoförsamling, som på alla andra håll. Men församlingsrådet vill också inbjuda gudstjänstfirare på påskdagen att äta påskdagslunch

tillsammans. Som vid några tidigare år är det tänkt att vara ett stort knytkalas dit alla är välkomna att komma med något. Även om man inte har något med sig, finns det plats runt borden. Ett knytkalas delar med sig till alla.

Berätta om din domkyrka

Många uttrycker förundran över katedralen i Skara. Den är stor och mäktig samtidigt som den inte är så jättestor - den är lagom! Du kan uppleva närhet på samma gång som den är storslagen.

Domkyrkan byggdes först på medeltiden, men har förändrats mycket under århundraden.

Vad betyder Skara domkyrka för dig? Välkommen att berätta din berättelse om gudstjänster, om konserter, om dop eller vigsel, om när du tog farväl av den kära, kanske när du bara slank in och satt ner en vanligt tisdagseftermiddag.

Skicka din berättelse till:

”Min berättelse om domkyrkan”

Per Larsson, Malmgatan 3A, 532 31 Skara eller ännu hellre till per.larsson@svenskakyrkan.se.

Välkommen in i domkyrkan

Söndag och helgdag:

Högmässa 11.00, ofta konsert eller gudstjänst 18.00

Helgfria onsdagar:

Morgonmässa 8.00

Helgfria torsdagar:

Kvällsmässa 18.30, öppen kyrka 19.00–20.00

Helgfri måndag-torsdag:

Middagsbön 12.00

Fredagar:

Musik vid lunchtid 12.00

Lördagar:

Ofta dopgudstjänst 12.00

Påskens gudstjänster hittar du på s. 18.

Jerusalem kommer till S:ta Annagården när skoleleverna går på påskvandring. FOTO. ANNA THEANDER

Påskvandring i S:ta Annagården

Nu ska vi göra en resa i fantasin. Du kan sluta ögonen om du vill. Vi ska fara nästan tvåtusen år tillbaka i tiden, och vi ska bege oss till staden Jerusalem i landet Israel.

JUDITH FAGRELL

Nu är vi här. När du öppnar ögonen ser du fullt med människor. Det är varmt, det är trångt, det är dammigt. Människorna är på väg in i den stora staden. Det är snart dags för den stora påskhögtiden, och folket springer hit och dit för att hinna förbereda allt innan sabbatsvilan går in om några dagar. Jesus och lärjungarna är också på väg till Jerusalem för att fira påsk. Ser du, där borta kommer de! Varför firar vi påsk? Vad hände egentligen på Skärtorsdagen? Vilken dag uppstod Jesus? Hur gick det egentligen för Judas? Vart tredje år bjuder Ardala församling in Ardalaskolans elever till påskvandring i S:ta Annagården. Under en vecka förvandlas församlingshemmet till Jerusalem och eleverna får vandra från rum till rum och där möta människor från Bibelns berättelser om Jesu sista vecka, Stilla veckan. Med hjälp av elevernas egen fantasi och en grupp skådespelande ideella och anställda i församlingen

blir påskvandringen till ett pedagogiskt drama där händelseförloppet återges troget Bibelns berättelser men där det även finns plats för nutida frågeställningar och funderingar: Har du svikit en kompis någon gång? Hur kändes det? Var det så Petrus kände sig när han förnekade Jesus tre gånger? Väger du stå upp för det du tror på även om ingen annan håller med? Hur var det för kvinnorna som först av alla fick se att graven var tom, hur mycket mod krävdes det för att gå och berätta? De dammiga vägarna kring Jerusalem, Getsemane, Golgata – allt får på ett alldeles särskilt sätt liv under påskvandringarna i S:ta Annagården. Det konstiga är att det inte spelar någon roll hur många gånger det berättas, för varje gång visar berättelsen upp något nytt – vare sig man är barn eller vuxen.

JUDITH FAGRELL

Var med och utrota hungern

Fastekampanjen är en del av Svenska kyrkans internationella arbete. Den inleds den 15 februari och avslutas på Palmsöndagen, den 29 mars.

Kampanjen arbetar för att utrota hungern. Man räknar med att 800 miljoner människor saknar tillräckligt med mat. Hungern kan minskas genom att fler får möjlighet att försörja sig. När hungern minskar ökar också jämställdheten. Pengarna som samlas in under fastekampanjen används bland annat till utbildning, matpaket, toaletter som minskar risken för sjukdomar och så kallade mikrolån som ger människor möjlighet att låna pengar och starta verksamhet för att försörja sig.

Genom att delta i fastekampanjens aktiviteter i Ardala församling kan du vara med och ge din gåva:

15 februari 11.00 *S:ta Annagården*
Mässa, fasteupptakt.

22 februari 16.00 *Vinkölsgården*
Fastecafé

8 mars 16.00 *Händenegården*
Fastecafé med Ardeo-Händenekören

29 mars 11.00 *S:ta Annagården*
Gudstjänst med påskspel av församlingens konfirmander.
Avslutning av fasteinsamlingen, kyrkkaffe.

Fler sätt att ge en gåva: Sms:a HUNGER till 72905 och ge 50 kronor.
Sätt in valfritt belopp: PG 90 01 22 BG 900-1223 Swish 9001223

Mer att läsa: www.svenskakyrkan.se/fastekampanjen

Temakvällar i S:ta Annagården

Tre torsdagar i vår är det temakvällar i S:ta Annagården. Till varje tillfälle bjuds någon in för att tala om ett intressant ämne eller berätta något ur sitt liv. Datum för våren är 26 februari, 19 mars och 23 april och tiden är 18.30. Programmet för våren är i skrivande stund inte klart - men håll utkik och se www.skarapastorat.se för närmare information. Ingen anmälan.

Valborgsfirande vid S:ta Annagården

30 APRIL 19.00

Värtal, körsång och kaffeservering

Gudstjänst firas

SÖNDAGAR 11.00

i S:ta Annagården, Ardala

(alltid med söndagsskola och kyrkkaffe)

och vanligtvis 18.00 i någon av församlingens övriga kyrkor. För mer information, se kalendarier på www.skarapastorat.se eller tidningarnas predikoturer.

Helgmålsbön

LÖRDAGAR 18.00

i Bjärklunda kyrka

Morgonbön

MÅNDAG-TORS DAG 9.00

i S:ta Annagården, Ardala

(vår och höst, helgfria dagar)

Påskens gudstjänsttider hittar du på s. 18.

Alpha

- en grundkurs i kristen tro

En nyfikenhet på den kristna tron och en önskan att få veta lite mer är en vanlig anledning till att anmäla sig till en Alphakurs. Konceptet finns över hela den kristna världen och under hela hösten samlades en grupp deltagare i klosterkaféet i Varnhem för att tillsammans upptäcka vad kristen tro handlar om.

Alpha är helt enkelt en grundkurs i kristen tro och möjligheten har spridits över världen och låtit miljontals människor få samlas och diskutera livsfrågor och det här med Gud och kyrka. Konceptet är detsamma överallt, oavsett vilket kristet samfund som anordnar kursen: Man samlas och äter en måltid tillsammans. Sedan följer ett föredrag på ett av de tio ämnen som kursen innefattar. Och över en kopp te eller kaffe samlas man sedan i mindre grupper för att diskutera.

En Alphakurs handlar om livet.

Efter ett kort föredrag om kvällens ämne diskuteras i smågrupper.

I klosterkaféet har Stina Johnson dukat upp med soppa och goda smörgåsar, bryggt kaffe och tändt ljus. Det är andra gången som Svenska kyrkan och Allianskyrkan gjort gemensam sak och helt enkelt anordnar kursen tillsammans. Stina är även denna kursomgång med och hjälper till med det praktiska och sitter också med i en av samtalsgrupperna. Den här kvällen handlar det om frågan ”Vad ska vi ha kyrkan till?” och Allianskyrkans pastor Björn Hald inleder kvällen, efter soppa och gemensam sång, med att skämtsamt berätta om några vanliga fördomar som lockar kursdeltagarna till skratt. Björn leder kursen tillsammans med Per-Erik Aronsson som är präst i Svenska kyrkan.

När det en stund senare är dags för gruppdiskussioner är det högt i tak. Här finns inga krav på att man ska

vara kristen eller ha någon ”färdig tro”. Kanske är det just det som fått så många att prova en Alphakurs.

För Birgitta Tell var det just nyfikenheten som gjorde att hon anmälde sig – och det har hon inte ångrat.

- Jag är inte en person som går i kyrkan på söndagarna, det kan jag inte påstå. Jag går nog hellre ut i skogen och hämtar kraft i naturen. Men jag är döpt och konfirmerad i kyrkan och jag har gift mig i kyrkan och jag kände helt enkelt att jag ville veta lite mer, berättar hon.

Samma nyfikenhet gjorde att Lars Ericson ville vara med. Han tycker att det är givande att träffa andra och diskutera ämnen som ibland kan vara ganska tunga och svåra.

- Flera gånger har vi kommit in på allt våld som har skett och fortfarande sker i världen, i religionens namn. Det är ju en skrämmande utveckling,

Alpha-fakta

- Alpha-konceptet utvecklades i Holy Trinity Brompton i London och började på 1990-talet att spridas över världen.
- Idag har 24 miljoner människor i 169 länder gått en Alphakurs.
- Konceptet med gemensam måltid, föredrag och samtalsgrupper är detsamma världen över.
- Några av frågorna som tas upp under kursen är: "Vem är Jesus?", "Varför ska jag be, och hur?", "Hur leder Gud oss?" och "Hur kan jag stå emot det onda?".

Vill du veta mer om Alpha eller är intresserad av att gå en kurs framöver, kontakta Per-Erik Aronsson, tfn 0511-265 71, per-erik.aronsson@svenskakyrkan.se

men väldigt intressant att ta upp i det här sammanhanget, menar han.

Birgitta uppskattar den tillåtande stämningen i gruppen. Samtalsämnena är kanske inte sådant som man tar upp hur som helst i andra sammanhang, men här finns möjlighet att dryfta frågor om livet, om Gud, Bibeln, förtröstan och andlighet.

- Det har varit förvånansvärt lätt att prata om, måste jag säga. Det är liksom ingen som tycker att man ska tro på något särskilt sätt, utan det är ett väldigt öppet klimat, säger hon.

Förutom kurskvällarna har deltagarna också samlats till en "Alpha-helg" där man fördjupar sig lite mer. Och som så många andra gånger vill kursdeltagarna, så här vid sista tillfället, inte avsluta utan fortsätta träffas. Så under våren blir det fortsatta tillfällen att mötas, följa ett kursmaterial och diskutera med varandra.

Varje Alpha-kväll inleds med att man äter kvällsmat tillsammans.

Sopplunch med onsdagsträff i Axvalls församlingshem

Onsdagar ojämn veckor kl. 12.00 inbjuds till sopplunch och 13.00 onsdagsträff med program:

25 FEBRUARI

Lokalt och globalt - med Rädda barnen.

Elisabet Lönnermark.

11 MARS

Med Guds ord ut i världen.

Gideoniterna, Arne Brännström, Ingemar Andersson.

25 MARS

Två människor jag mött i min barndom.

Barbro Olofsson.

Sopplunch i Varnhemsgården

ONSDAGAR JÄMNA VECKOR 12.30

Lunchen kostar 40 kronor.

Andrum - i samband med sopplunchen är Kryptan öppen.

Eggby kyrkliga syförening inbjuder till församlingslunch i Klockaretomten

17 FEBRUARI, 17 MARS, 31 MARS 12.30

Anmälan till Eva, tfn 630 48.

Mer info: www.skarapastorat.se

GUDSTJÄNST FIRAS SÖNDAGAR 11.00 och regelbundet 18.00 i några av församlingens kyrkor.

För mer information, se kalendariet på www.skarapastorat.se eller lokaltidningarnas predikoturer.

Gudstjänsttider för påsken hittar du på sidan 18.

Påskens gudstjänster

PALMSÖNDAGEN 29 MARS

Skara domkyrka

11.00 Högmässa, Anna Thy, Carl Sjögren
18.00 Musik på tröskeln till Stilla veckan, Lars Hagström,
Britt-Marie Hjertén

S:ta Annagården, Ardala

11.00 Gudstjänst för stora och små, påskspel med årets
konfirmander, Judith Fagrell m.fl.

Norra Vings kyrka

11.00 Mässa, Per-Erik Aronsson

Varnhems klosterkyrka

11.00 Familjegudstjänst, Markus Hagberg

Öglunda kyrka

18.00 Mässa, Markus Hagberg

MÅNDAG 30 MARS

Skara domkyrka

18.30 Passionsandakt Joh 17:1-18:11, Per Larsson

TISDAG 31 MARS

Skara domkyrka

18.30 Passionsandakt Joh 18:12-27, Per Larsson

ONSDAG 1 APRIL

Skara domkyrka

8.00 Morgonmässa, Britt-Marie Hjertén
18.30 Passionsandakt Joh 18:28-19:16, Per Larsson

SKÄRTORSDAGEN 2 APRIL

Skara domkyrka

9.00 Stiftsmässa, biskop Åke Bonnier
18.30 Skärtorsdagsmässa, Carl Sjögren, Per Larsson,
Britt-Marie Hjertén, Öppen kyrka – vaka och be.

Marums kyrka

18.30 Skärtorsdagsmässa, Judith Fagrell

Norra Vings kyrka

18.00 Skärtorsdagsmässa, Per-Erik Aronsson

Varnhems klosterkyrka

19.00 Skärtorsdagsmässa, Markus Hagberg

LÅNGFREDAGEN 3 APRIL

Skara domkyrka

15.00 Långfredagsgudstjänst, Britt-Marie Hjertén
18.00 Vesper vid graven, Britt-Marie Hjertén

Västra Gerums kyrka

11.00 Långfredagsgudstjänst, Judith Fagrell

Skärvs kyrka

15.00 Långfredagsgudstjänst, Per-Erik Aronsson

Varnhems klosterkyrka

11.00 Långfredagsgudstjänst, Markus Hagberg

PÅSKAFTON 4 APRIL

Skara domkyrka

23.00 Påsknattsmässa, biskop Åke Bonnier, Elinor Johansson,
Carl Sjögren, Anna Thy

Varnhems klosterkyrka

23.00 Påsknattsmässa, Markus Hagberg

PÅSKDAGEN 5 APRIL

Skara domkyrka

11.00 Påskdagsmässa, domkyrkoförsamlingens präster,
påskdagslunch: knytkalas i Mariasalen.

S:ta Annagården, Ardala

11.00 Påskdagsmässa, Judith Fagrell

Norra Vings kyrka

18.00 Påskdagsmässa, Per-Erik Aronsson

Varnhems klosterkyrka

11.00 Påskdagsmässa, Per-Erik Aronsson

ANNANDAG PÅSK 6 APRIL

Skara domkyrka

18.00 Emmausmässa, Per Larsson

Händene kyrka

18.00 Påskens sånger och psalmer, Judith Fagrell

Skärvs kyrka

11.00 Mässa, Markus Hagberg

Varnhems klosterkyrka

16.00 Tranmusik, Markus Hagberg

Klockspelets betydelse för Skara och alla som bor och lever här ska inte underskattas. En väsentlig del av Skara kommuns pågående visionsarbete handlar om stolthet: Stoltheten över att leva, bo och verka i Skara.

Här har kyrkan en viktig roll med sin tusenåriga historia - både i många skarabors medvetande och som den geografiskt centrala platsen mitt i staden.

Men vi är alldeles för många i Skara som tar kyrkan för given och ibland är vi till och med blinda för dess närvaro.

Vi åker till Tyskland, Italien och Frankrike för att besöka kyrkor. Där förundras vi över kyrkobyggnadernas historia och betydelse för samhällets utveckling. Men vår egen domkyrka är vi många gånger blinda inför.

Nu har vi, tack vare ett stort engagemang och mångas generositet, möjligheten att också få lyssna till kyrkan. Alldeles oavsett om vi går in i den eller inte.

För mig är det en viktig symbol för att kyrkan markerar närvaro och liv.

Det är en inbjudan från kyrkan och ett lockrop till oss att se kyrkan som en naturlig och viktig del av Skara.

En del av Skara, som vi ska känna stolthet över.

Fredrik Nordström är kommunalråd i Skara och talade i samband med invigningen av klockspelet i Skara domkyrka om stolthet över staden, domkyrkan och livet i Skara.

FREDRIK NORDSTRÖM

kontakt

Svenska kyrkan i Skara

Malmgatan 3A, 532 31 Skara
skara.pastorat@svenskakyrkan.se

Expeditionen Kyrkans Hus

Besöksadress: Malmgatan 3B, Skara
Telefon: 0511-265 00
skara.pastorat@svenskakyrkan.se
Helgfri måndag-fredag kl. 10-12

Kyrkogårdsförvaltningen

Telefon 0511-265 40, Fax 0511-108 83
skara.kgf@svenskakyrkan.se
Postadress: Malmgatan 3A, 532 31 Skara

Kyrkogårdsförvaltningens expedition:

Marie kyrkogård, Axvallagatan,
532 37 Skara
Helgfri måndag-fredag kl. 8.00-12.00

Helgpräst

Du kan nå pastoratets helgpräst dagtid
lördagar och söndagar på tfn 265 08.
Vid storhelger når du helgpräst via
tfn 265 00. Övriga tider hänvisas till
jourhavande präst via 112.
Mer information och telefonnummer
till anställda hittar du på
www.skarapastorat.se

KYRKORNA BERÄTTAR

Ring, klocka ring!

Kyrkklockan har en långvarig tradition – med lokala variationer. Genom århundraden har den använts till att skrämja bort troll, meddela dödsfall, markera arbetsdagens början och slut – men främst kalla samman människor till gudstjänst.

TEXT: MARKUS HAGBERG FOTO: LARS BERG

DEN SOM INTE är ute och skjuter raketer vid tolvslaget på nyårsafton kan i radions P1 få lyssna till alla Sveriges domkyrkoklockor som ringer in det nya året. Det är en fin tradition, och det är fascinerande att höra hur olika klockorna låter.

När det gäller kyrkklockor och klockringning finns det oändligt många olika traditioner. När man ringer, hur man ringer, hur länge man ringer, varför man ringer, används en eller flera klockor – allt tycks kunna variera. Området har sin egen lära, campanologi (campana = det latinska ordet för klocka).

KLOCKOR BÖRjade ANVÄNDAS allmänt inom kyrkan under 500-talet. Det finns belegg för att det sändes två klockor, en stor kyrkklocka och en mindre handklocka, från Fulda i Tyskland till Birka under 830-talet. När kyrkobyggandet satte fart i Sverige under 1000-talet hörde kyrkklockor till det nödvändiga, och klockorna uppfattades som ett uttryck för den nya tron – så trodde man att troll och jättar hade särskilt svårt att tåla just klockors ljud. Tidigt uppstod seden

att klockan skulle döpas, vilket gjordes med vigvatten, liksom att klockan gavs en inskription. Så har Varnhems klosterkyrkas mellanklocka, som är gjuten 1672, inskriptionerna ”Gloria in exelsis Deo et pax in terra” (Ära vare Gud i höjden och frid på jorden) och ”Laudate Dominum in Cymbalis, in Cymbalis bene sonantibus” (Lova Herren med cymbaler, med väl klingande cymbaler). Kyrkvaktmästaren kallades under medeltiden och framåt för ”klockare” (så fortfarande på Gotland). Deras uppgift var bland annat att sköta klockringningen, liksom att tjänstgöra i mässan. Vad som hände om kyrkklockan föll till marken och skadade någon regleras i Äldre Västgötalagens kyrkobalk. Om klockan hängde i kyrkan och föll ner på en man skulle socknen böta nio marker. Om samma sak hände men klockan hängde utomhus i klockstapel, då var böterna tre marker. Om prästen eller klockaren fick klockan över sig, då utgick däremot inga böter – de fick skylla sig själva som inte skött upphängningen.

Klockornas primära funktion var – och

är – att kalla samman människor till gudstjänst. Högmässan föregicks av trefaldig ringning. Denna ordning lever kvar, där många församlingar ringer samman först en timma före, därefter en kvart innan och slutligen vid högmässans start.

KLOCKORNA KUNDE OCKSÅ användas för att meddela exempelvis dödsfall genom så kallad själaringning. Ringningens omfattning kunde då variera beroende på om det var en man eller kvinna, ung eller gammal, som avlidit. Undantagsvis har klockor också använts för att uppmärksamma på fara. På landsbygden markerade också klockornas klang arbetsdagens början och slut, liksom helgens ingång, i det senare fallet genom helgmålsringning. Sedan advent förra året finns nu också ett klockspel i Skara domkyrka. Klockspelet är inte bara klockor utan också ett instrument som ingår i instrumentgruppen slagverk och undergruppen idiofoner. Precis som i många av kontinentens katedraler finns nu också ett klockspel i Skara!

